

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มหาวิรุณต์
จังหวัดนตรราชสีมา

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวรวงศ์

ที่ตั้ง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวรวงศ์ ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ นครราชสีมา ในพื้นที่ของวัดสุทธจินดา ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภายนอกคูเมืองด้านทิศตะวันตก ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวทรงไทยประยุกต์

ประวัติ

สมเด็จพระมหาวรวงศ์ (อ้วน ติสฺโส) อดีตเจ้าอาวาสวัดสุทธจินดา ได้มอบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่รวบรวมไว้ให้กับกรมศิลปากร เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๐ เพื่อศึกษาค้นคว้า จัดแสดง และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน กรมศิลปากร จึงได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๔๙๗ และเปิดบริการให้ประชาชนเข้าชมอย่างเป็นทางการ

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๙๗ ต่อมากรมศิลปากรได้ประกาศตั้งเป็น “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวรวงศ์” เพื่อถวายเกียรติแด่สมเด็จพระมหาวรวงศ์ ผู้เริ่มก่อตั้ง โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๔

การจัดแสดง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวรวงศ์ ได้จัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่ทรงคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ โบราณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่สมเด็จพระมหาวรวงศ์ได้กรุณามอบให้ไว้ศึกษา นอกจากนี้ยังจัดแสดงโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นแหล่งโบราณคดี เช่น บ้านปราสาท อำเภอโนนสูง ขุดแต่งและบูรณะโบราณสถาน เช่น ที่เมืองเสมา อำเภอสูงเนิน และบ้านดอนขวาง อำเภอโนนไทย ในจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งสิ่งของที่ประชาชนมอบให้ ได้แก่ ภาชนะดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์รูปแบบต่างๆ เครื่องมือเครื่องใช้สำริด กลองมโหระทึกสำริด ศิลปากริกพระพุทธรูปสมัยต่างๆ ภาชนะดินเผาเคลือบสมัยลพบุรี เครื่องถ้วยจีน ตลอดจนศิลปะพื้นเมืองอีสาน และศิลปวัตถุที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ พระเกี้ยวซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ประทับเมื่อครั้งเสด็จประพาสจังหวัดนครราชสีมา

การเข้าชม

เปิดบริการวันพุธ - วันอาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
ปิดวันจันทร์ - วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์
ค่าธรรมเนียมการเข้าชม

ชาวไทย	๑๐	บาท
ชาวต่างประเทศ	๕๐	บาท

การเดินทาง

จากกรุงเทพมหานครถึงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มหาวิหารค์
จังหวัดนครราชสีมา ระยะทาง ๒๕๖ กิโลเมตร โดยรถยนต์
และรถไฟ

ภาชนะดินเผา

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคโลหะ

อายุประมาณ ๒,๕๐๐ - ๑,๕๐๐ ปี

จากแหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท ตำบลธารปราสาท

อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ลูกปัดและแวนดินเผา

สมัยก่อนประวัติศาสตร์

อายุประมาณ ๓,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ ปี

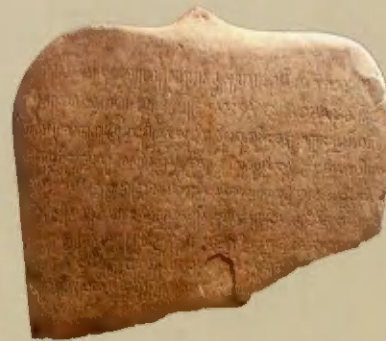
กลองมโหระทึก

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุประมาณ ๒,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ ปี

ล้าริด

สูง ๔๐ เซนติเมตร กว้าง ๓๒ เซนติเมตร

พบที่ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ศิลาจารึกบ้านพันดุง อักษรปัลลวะ ภาษาสันสกฤต

อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔

หินทราย

สูง ๖๒ เซนติเมตร กว้าง ๓๖ เซนติเมตร

หนา ๑๒.๕ เซนติเมตร

พบที่ บ้านพันดุง ตำบลพันดุง อำเภอขามทะเลสอ

จังหวัดนครราชสีมา

ศิลาจำหลักพระพุทธรูปปางสมาธิ

ศิลปะทวารวดี

อายุประมาณ

พุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๕

หินทราย

สูง ๑๒๐ เซนติเมตร

กว้าง ๖๔.๕ เซนติเมตร

พบที่ เมืองเสมา

ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน

จังหวัดนครราชสีมา

พระพุทธรูปยืน

ศิลปะทวารวดี

อายุประมาณ

พุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๕

หินทราย

สูง ๑๕๕ เซนติเมตร

กว้าง ๕๒ เซนติเมตร

พบที่ บ้านดอนขวาง

ตำบลท่งศรีภูมิ อำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

พระคเณศ

ศิลปะลพบุรี
พุทธศตวรรษที่ ๑๕
หินทราย
สูง ๖๙ เซนติเมตร
หน้าตักกว้าง ๓๑.๕ เซนติเมตร

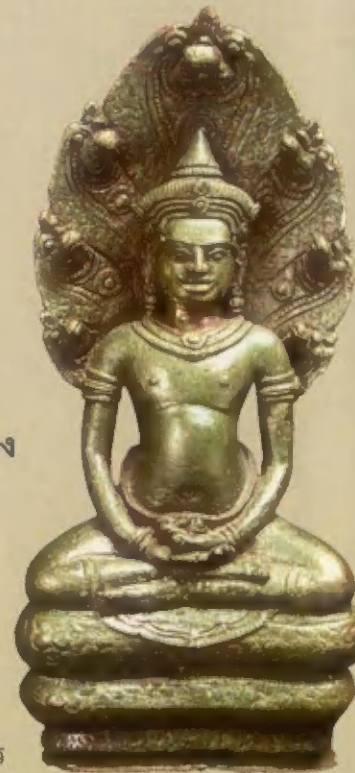
พระโกษขยคุรุไวฑูรยประภา

ศิลปะลพบุรี
พุทธศตวรรษที่ ๑๔
หินทราย
สูง ๔๖ เซนติเมตร
หน้าตักกว้าง ๒๖ เซนติเมตร

ทับหลังสลักรูปเทวดานพเคราะห์

ศิลปะลพบุรี พุทธศตวรรษที่ ๑๖ - ๑๗
หินทราย
กว้าง ๒๕ เซนติเมตร
ยาว ๑๑๓ เซนติเมตร หน้า ๒๗.๕ เซนติเมตร

พระพุทธรูปทรงเครื่อง ปางสมาธินาครปรก

ศิลปะลพบุรี
พุทธศตวรรษที่ ๑๔
สำริด
สูง ๒๐.๕ เซนติเมตร
หน้าตักกว้าง ๙ เซนติเมตร

พระพุทธรูปทรงเครื่อง ปางสมาธินาครปรก

ศิลปะอยุธยา
พุทธศตวรรษที่ ๑๙ - ๒๐
หินทราย
สูง ๙๕ เซนติเมตร
หน้าตักกว้าง ๕๖
เซนติเมตร

พระพุทธรูปทรงเครื่อง ปางป่าเลไลยก์

ศิลปะอยุธยา
อายุประมาณ
พุทธศตวรรษที่ ๒๒ - ๒๓
ไม้
สูง ๑๓๙ เซนติเมตร
ฐานกว้าง ๔๓.๘ เซนติเมตร

การบริการทางการศึกษา

- การบรรยายนำชมทางวิชาการแก่นักเรียน นักศึกษา พระภิกษุ สามเณร ประชาชน และแขกของทางราชการ
- การจัดนิทรรศการพิเศษ เนื่องในโอกาสและเทศกาลต่างๆ
- จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- จำหน่ายหนังสือ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวิรวงค์

ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๔๒๔-๒๙๕๘
โทรสาร ๐-๔๔๒๓-๐๒๔๕

จัดพิมพ์โดย
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวิรวงค์
สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา
กรมศิลปากร

**Maha Viravong National Museum
Nakhon Ratchasima**

Maha Viravong National Museum

Location

The Maha Viravong National Museum is located inside the compound of Wat Suthajinda, Muang district, Nakhon Ratchasima province. The wat is to the north of the city moat, in the area behind the King Rama IX Commemorative Library, Nakhon Ratchasima. The one-story museum building was constructed in the form of a contemporary Thai-style house.

History of the Museum

The museum was officially opened on 24 June 1954. The Fine Arts Department announced the establishment of the Maha Viravong National Museum in the Royal Gazette #178, Volume 94, of 14 November 1961. Most of the objects in the

museum are from the collection of Somdej Phra Maha Viravong (UanTisso), the former abbot of Wat Suthajinda, and were presented to the Fine Arts Department in 1927 for the purpose of disseminating information about Thailand's cultural heritage.

Exhibitions

The Maha Viravong National Museum features antiquities and art objects that are valuable in terms of history, archaeology, tradition and cultures from prehistoric times to the Bangkok period. In addition to the items presented by Somdej Phra Maha Viravong, the exhibits include archaeological objects from excavations in Nakhon Ratchasima and surrounding provinces, as well as private donations. Objects include prehistoric pottery, bronze implements, bronze drums, stone inscriptions, Buddha images of various styles, Lopburi glazed ceramics, and Chinese ceramics. Local Isan arts are also displayed, featuring wooden Buddha images and important historical objects, such as the throne used for the receptions of King Chulalongkorn, King Vajiravudh, and the present king, King Rama IX, in Nakhon Ratchasima.

Museum Hours and Fees

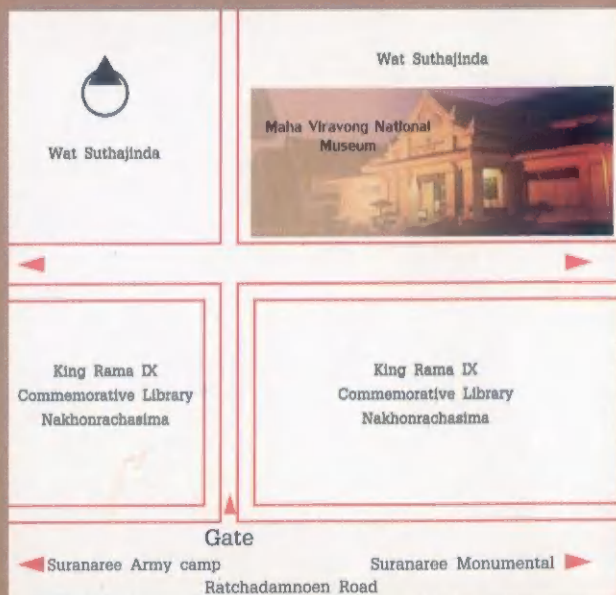
Hours: Wednesday – Sunday, 9:00 a.m. – 4:00 p.m.

Closed on Mondays, Tuesdays and National Holidays

Admission fee: 50 Baht

Getting there

Nakhon Ratchasima province is 256 km from Bangkok, and is reached by car and train.

Pottery

Prehistoric period, Metal Age, ca. 2,500-1,500 years ago, from archaeological excavation at Ban Prasat, Noensoong district, Nakhon Ratchasima province

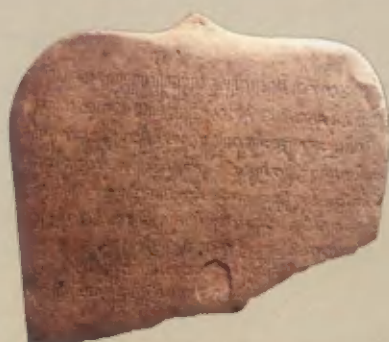
Beads and Spindle Whorls

Prehistoric period, ca. 3,000-2,000 years ago

Bronze Drum

Prehistoric period, ca. 2,500-2,000 years ago, bronze, 40 cm. high, 72 cm. wide, from Pak Thongchai district, Nakhon Ratchasima province.

Ban Phan Doong Stone Inscription, Sanskrit Language written in Pallava Alphabet

Ca. 9th century, sandstone, 62 cm. high, 76 cm. wide, 12.5 cm. deep, from Ban Phan Doong, Phan Doong sub-district, Kham Thalesoh district, Nakhon Ratchasima province.

Carved Stone Buddha Image in Meditation Posture

Dvaravati Art, ca. 9th-10th century, sandstone, 120 cm. high, 64.5 cm. wide, from Muang Sema, Sema sub-district, Soongnoen district, Nakhon Ratchasima province

Standing Buddha

Dvaravati Art, ca. 9th-10th century, sandstone, 155 cm. high, 52 cm. wide, from Ban Donkhwang, Taprang sub-district, Noenthai district, Nakhon Ratchasima province

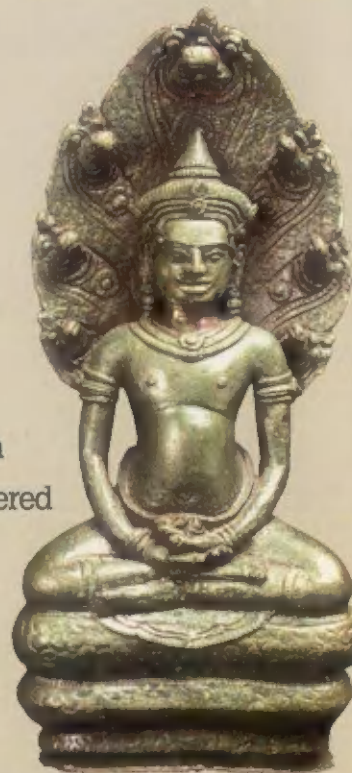
Ganesha
Lopburi Art,
10th century,
sandstone,
69 cm. high,
31.5 cm. wide.

**Phra Bhaisajyaguru Vaitoonprapha
(God of Medicine)**
Lopburi Art,
13th century, sandstone,
46 cm. high, 26 cm. wide

Lintel depicting the 9 Divinities
Lopburi Art, 11th-12th century,
sandstone, 25 cm. high, 113 cm. long, 27.5 cm. deep.

**Bejeweled Buddha
in Meditation Sheltered
by Naga Hood**
Lopburi Art,
13th century, bronze,
20.5 cm. high,
9 cm. wide

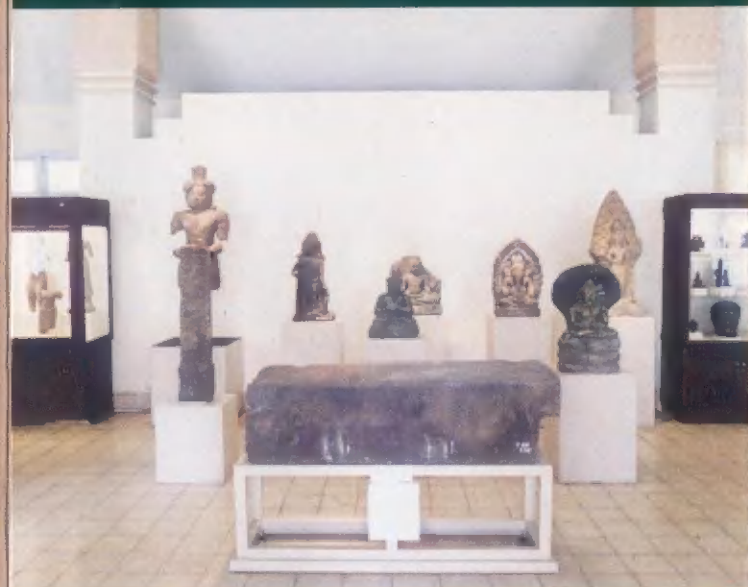

**Bejeweled Buddha
in Meditation Sheltered
by Naga Hood**
Ayutthaya Art,
14th-18th century,
sandstone,
95 cm. high,
56 cm. wide

**Buddha Receiving
Offerings from an Elephant
and a Monkey (Parileyyaka)**
Ayutthaya Art,
14th-16th century, wood,
139 cm. high, 43.8 cm. wide

Educational Services

- Guided tours
- Special exhibitions
- Free publications
- Books for sale

Maha Viravong National Museum

Rajadamnoen Road,
Nai Muang sub-district
Muang district, Nakhon Ratchasima province
Telephone: 0-4424-2958 Fax: 0-4423-0245

Published by

Maha Viravong National Museum

The 12th Regional Office of Fine Arts, Nakhon Ratchasima

Fine Arts Department